МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Сучасні аспекти технології виробництва і переробки продукції тваринництва та їх перспективи

матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Миколаїв, 21-22 березня 2024 року

Миколаїв
2024

УДК 637-027.3
С89
Конференцію зареєстровано в УкрІНТЕІ (посвідчення № 598 від 25.12.2023 р.)

Голова організаційного комітету:
Шебанін В.С. – ректор Миколаївського національного аграрного університету, доктор технічних наук, професор, академік НААН України, академік НАН ВО України, Заслужений діяч науки і техніки України

Голова наукового комітету:
Гиль М.І. – декан факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології Миколаївського НАУ, доктор сільськогосподарських наук, професор, член НААН України, академік НАН ВО України
Співголова наукового комітету:
Луговий С.І. – завідувач кафедри технології виробництва продукції тваринництва Миколаївського НАУ, доктор сільськогосподарських наук, професор
Члени організаційного комітету:

Потриваєва Н.В.	–	завідувачка науково-дослідним відділом Миколаївського НАУ, докторка економічних наук, професорка
Іовенко А.В.	–	заступник декана з науково-дослідної роботи факультету ТВППТСБ, доцент
Шалімов М. О.	–	професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор
Підпала Т.В.	–	професорка кафедри технології виробництва продукції тваринництва, докторка сільськогосподарських наук, професорка
Калиниченко Г.І.	–	доцентка кафедри технології виробництва продукції тваринництва, кандидатка сільськогосподарських наук, доцентка
Іванова В.Д.	–	доцентка кафедри технології виробництва продукції тваринництва, кандидатка сільськогосподарських наук, доцентка
Данильчук Г.І.	–	доцентка кафедри технології виробництва продукції тваринництва, кандидатка сільськогосподарських наук
Онищенко Л.В.	–	старша викладачка кафедри технології виробництва продукції тваринництва, кандидатка сільськогосподарських наук

С89 **Сучасні** аспекти технології виробництва і переробки продукції тваринництва та їх перспективи : матеріали Всеукр наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 21-22 березня 2024 р.). Миколаїв : МНАУ, 2024. 137 с.

УДК 637-027.3

©Миколаївський національний аграрний університет, 2024

УДК 636.082

ОЦІНКА СЛУЖБОВИХ ЯКОСТЕЙ СОБАК В УМОВАХ РОЗПЛІДНИКА СЛУЖБОВОГО СОБАКІВНИЦТВА

Воїнова О.В., здобувач вищої освіти
Ведмеденко О.В., канд. с.-г. наук, доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет
e-mail: vedmedenko.lena79@gmail.com

Анотація: В роботі досліджено службові якостей собак різних порід в умовах розплідника службового собаківництва. Виявлено залежність робочих якостей собак від їх статі та породи. Максимальну кількість балів за загальні навички отримали суки породи бельгійська вівчарка, що на 8,3 і 8,9 балів перевищували оцінку сук порід німецька вівчарка та алабай відповідно. Кобелі усіх порід мали дещо знижену оцінка за загальну слухняність і поступались сукам. Кращою роботою комплексно за спеціальними навичками відзначились собаки породи бельгійська та німецька вівчарки. При цьому кобелі бельгійської вівчарки мали найбільшу кількість балів, з незначною перевагою сук цієї ж породи на 4,0 бали та значною перевагою інших порід в межах 25,3…122,0 бали.

Ключові слова: службові собаки, німецька вівчарка, бельгійська вівчарка, алабай, робочі якості, загальні навички, спеціальні навички.

Службовий собака - це собака, що пройшов курс загального і спеціального дресирування, що витримав випробування (комісійну перевірку) і використовується на службі розшуковій, караульній, патрульно-постовій, пошуково-рятувальній та ін. [1].

У процесі загального дресирування закладаються основи для подальшої підготовки собак до спеціальної служби, удосконалюється контакт дресирувальника з собакою, дресирувальники набувають навички управління собакою, вивчають особливості його поведінки. Прийоми спеціального дресирування розшукових та сторожових собак відрізняються від прийомів підготовки вартових, патрульних та їздових собак [2].

Метою дослідження було оцінити службові якостей собак різних порід. Дослідження проводились на базі розплідника службового собаківництва Державної установи «Криворізька виправна колонія № 80» Дніпропетровської області. Об’єктом досліджень були службові собаки розплідника, з яких 12 німецьких вівчарок, 6 бельгійських вівчарок (малінуа), 6 середньоазіатських вівчарок (алабай).

При проведенні досліджень використано основні дані зі справ службових собак розплідника. Проміри тіла тварин брали у віці 24 місяці і визначали індекси будови тіла. Статистичну обробку даних, а також дисперсійний аналіз здійснювали за допомогою програмного пакету Microsoft Excel операційної системи “Windows-10”.

За результатами оцінки службових якостей собак розплідника можна стверджувати, що тварини представлених порід здатні формувати навички за вказаною програмою дресирування, але встановлено певні породні відмінності. Максимальну кількість балів за загальні навички отримали суки породи бельгійська вівчарка (62,0 бали), що на 8,3 і 8,9 балів перевищували оцінку сук порід німецька вівчарка та алабай відповідно. Кобелі усіх порід мали дещо знижену оцінка за загальну слухняність, в межах 48,9…52,0 бали і поступались сукам. Кращою роботою комплексно за спеціальними навичками відзначились собаки породи бельгійська та німецька вівчарки. При цьому кобелі бельгійської вівчарки мали найбільшу кількість балів (179 балів), з незначною перевагою сук цієї ж породи на 4,0 бали та значною перевагою інших порід в межах 25,3…122,0 бали.

Серед спеціальних навичок слід відмітити найвищу оцінку з пророблення сліду серед сук бельгійської вівчарки (110 балів) за рахунок додаткових 30 балів за пошук гільз. Дещо нижчу оцінку, на 25 балів, за дану навичку отримали кобелі цієї ж породи. Натомість навички з вибору людини та предмету суки бельгійської вівчарки мали незадовільну оцінку. Собаки німецької вівчарки за навичкою пророблення сліду характеризувались значною мінливістю показника (Cv = 93,1 і 102,3%). Дві суки цієї породи мали оцінку за даною навичкою 24 і 25 балів, а одна, з кличкою Марсель – 110 балів, з додатковим нарахуванням балів за пошук гільз. Варіація оцінки кобелів з пророблення сліду була від 8 балів до 85 балів. Висока оцінка за обшук місцевості, приміщення належить сукам німецької та бельгійської вівчарок (28,0 і 30 балів відповідно). Кобелі, в межах своїх порід, за пошуковою навичкою були оцінені на 10,0 балів менше. Мінімальні оцінки за більшістю спеціальних навичок отримали собаки породи алабай, але в навичці затримання, були кращими з незначною перевагою інших порід на 0,8…4,4 бали. Крім того, отримано добрі відзнаки у вартовій службі незалежно від статевої належності. Серед інших порід добре відзначились у вартовій службі тільки два кобелі німецької вівчарки, та один – задовільно. По часу проходження смуги перешкод найбільш спритнішими виявились суки бельгійської вівчарки (35 с). Кобелі цієї породи здолали перешкоди в середньому на 37 с довше. Достатньо добре додали перешкоди й суки німецької вівчарки (61,3 с), та на 14,7 с швидше за кобелів. Повільнішими були собаки породи алабай. Час проходження смуги перешкод був для сук і кобелів відповідно за 90,0 с і 88,8 с.

Отже, на відпрацювання загального курсу дресирування мають високовірогідну частку впливу порода та статева належність. Рекомендовано собак порід німецька та бельгійська вівчарки активно використовувати у племінному розведенні для покращення робочих якостей службових собак розплідника. Собак породи алабай, у зв'язку з набагато гіршою пошуковою роботою, краще використовувати у вартовій службі та затриманні.

Список використаних джерел:

1. Службові собаки військової поліції: ідеальна співпраця людини та тварини. CZdefence. URL: https://www.czdefence.com/article/service-dogs-of-the-military-police-perfect-cooperation-between-man-and-animal (дата звернення: 29.01.2024).

2. Косенко С., Куїмжи М., Кірова Л.. Вплив статево-вікового аспекту на робочі якості собак розшукової служби в умовах КЦ УМВС України в Одеській області. *Agrarian bulletin of the Black sea littoral*. 2019. ISSUE 95. P. 64-67.

Abstract: The work examines the service qualities of dogs of various breeds in the conditions of a service dog breeding kennel. The dependence of working qualities of dogs on their gender and breed was revealed. The maximum number of points for general skills was obtained by Belgian Shepherd Bitches, which exceeded the German Shepherd and Alabai bitches by 8.3 and 8.9 points, respectively. Males of all breeds had a slightly lower score for general obedience and were inferior to bitches. Dogs of the Belgian and German shepherd breeds were awarded the best overall performance in terms of special skills. At the same time, Belgian Shepherd males had the highest number of points, with a slight advantage of females of the same breed by 4.0 points and a significant advantage of other breeds in the range of 25.3...122.0 points.

Key words: service dogs, German Shepherd, Belgian Shepherd, Alabai, working qualities, general skills, special skills.